

Kisecseti HÍRMONDÓ

„Minden napra egy alma az orvost távol tartja”

Az angol közmondás nem véletlenül született annak idején. Az almát minden korban sokra tartották: a gyümölcsök gyümölcseinek. A természetes gyógymódot hirdetők szerint: akinek fontos az egészsége, az jobban teszi, ha csodapörök és szintetikus előállított pasztillák helyett inkább a természet e könnyen elérhető ajándékát fogyasztja. Az almában több száz hatóanyagot azonosítottak a kutatók. Szerepelnek közöttük a legfontosabb vitaminok: az A, B1, B2, B6, C, E, a niacin, valamint többféle ásványi anyag, például kálium, kalcium, foszfor, jód, vas és fluor. Az alma antioxidáns hatású gyümölcs. Tekintélyes mennyiségben tartalmaz ballasztanyagokat is, például pektint. A pektinről tudni kell, hogy megköti a rákkeltó anyagokat, a vastagbélben a mérgező nehézfémeket, és meggyorsítja ezek eltávolítását a szervezetből. Érdemes időnként úgynevezett almanapot tartani, amikor semmi mást nem fogyasztunk, csak néhány almát. Ezzel segíthetjük a szervezetet, hogy megszabaduljon a lerakódott káros anyagoktól. Környezetünk ma már annyira szennyezett, s az élelmiszereink is olyan sok vegyi úton előállított, a szervezet számára idegen anyagot tartalmaznak, hogy minden felnőttnél hasznára válik, ha időnként pihenteti a szervezetét. Különösen azoknak javaslom a pár napos almakúra, akik húst hússal esznek, és kevés zöldséget és gyümölcsöt fogyasztanak.

Markovics Vera

Mi is az a halloween?

A halloween ősi kelta hagyományokból kialakult ünnep, amit sokáig elsősorban az angolszász országokban tartottak meg, mára viszont már az egész világon elterjedt. Napjainkra összerosódott benne a római Pomona-nap, a kelta samhain ünnep és a keresztény halottak napja. Október 31-én tartják. A kereszténység terjesztésekor a hittérítők azt a feladatot kapták, hogy lehetőség szerint a keresztény szokásokat a pogány ünnepekhez igazítsák azok betöltése helyett. Így ez a pogány ünnep a keresztény mindenszentek ünnepe lett.

Kelta hagyomány – ecseti tök, és az egyik alkotó, aki a kettőt összehozta: Szalai Miklós

A halloween ünnep eredete a római időkre nyúlik vissza, amikor a rómaiak elfoglalták Angliát. A kelta hagyományok közt szerepelt a samhain, amit a kelta napisten tiszteletére rendeztek. Ekkor a mai Nagy-Britannia és Franciaország északi területén élő kelták megünnepezték a kelta újévet, amely november 1-jére esett, és megköszönték a napistennek, hogy a földet és a termést gazdaggá tette. Az idők folyamán a töklámpás lett a halloween legfontosabb jelképe. Az ilyenkor használt kivit gyogyó töklámpás angol nyelvterületen elterjedt neve: Jack O'Lantern. A történet szerint nevét egy Jack nevű részegestől kapta, aki az ördögtől olyan ígéretet csikart ki, hogy lelke nem fog a pokolra kerülni. Jacket viszont a mennyországba sem fogadták be. Az ördög egy széndarabot adott Jacknek, amit ő egy marharépa belsejébe rakott lámpásnak. Azóta Jack lelke ennek a lámpácskának a fényénél keresi nyugóhelyét. Amerikában az eredeti marharépat a jóval látványosabb tök váltotta fel, ez terjedt el aztán a világban.

Magyarországon a halloween nem vált ünneppé, a bazárok termékein kívül nem lehet komoly nyomát találni az ünneplésnek. A jópofa töklámpással azonban már gyakran találkozhatunk. Az idén Kisecseten is fölbukkant, október 31-én éjszaka Császárék és Szalaiék kertjéből mosolygott az arra járókra.

KISECSET

A kisecseti önkéntes tűzoltók – mert ilyen is volt – 1958-ban versenyen vettek részt Nógrád közsgében. A versenyen akkor női és férfi csapat is indult, róluk készültek a képek. Aki fölismeri a szereplőket, kérjük, írja meg nekünk! Továbbra is örömmel várunk dokumentumokat, régi fényképeket, hogy Kisecset képes történetét együtt írhasuk tovább. (Ezúttal Roza Kálmánnak köszönjük a korabeli tudósítást!)

Versenyben a kisecseti férfi csapat

Startol a női egység

Zahár István tűzoltóparancsnok szakértő szemmel figyeli, hogyan boldogulnak a hölgyek a csövel...

Alvégtől a felvégiig Az ecseti konyha kincsei 8. Egy igazi klasszikus: a bejgli

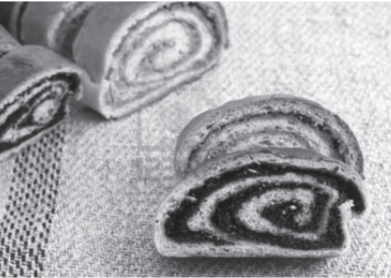
Kevesen tudják, hogy a bejgli eredetileg a ma Lengyelországhoz tartozó Szilézia vidékéről származik, és ez a kalácsfajta a XIV. század óta ismert Európában. Az elmaradhatatlan karácsonyi sütemény neve német eredetű, és eredeti hajlított, patkó formájáról kapta. A bejgli (németül **beugen** = meghajlít, **mohnbeugel** = mákos kifli/bejgli) osztrák közvetítéssel érkezett hazánkba és terjedt el a XIX. század második felében. Magyarországon ekkortól kezdték német dívat szerint ünnepelni a karácsonyt. Diós vagy mákos patkó változatban is ismert. Kezdetben családi ünnepek süteménye volt, majd fokozatosan féléváltotta a hagyományos karácsonyi kalácsot. **Posonyi finom mákos kalács** néven szerepel Czifray István 1830-ban megjelent Magyar nemzeti szakácskönyvében. Moravcsik Éva néni ilyen klasszikus bejgli receptjével lepte meg a Hírmondó olvasóit az ünnepekre.

Hozzávalók (4 személyre)

A tésztahoz:
50 dkg liszt
25 dkg vaj vagy margarin
2 db tojás
5 dkg cukor
2 dkg élesztő
csipetnyi só

A töltelékhez:
30 dkg darált mák vagy dió
20 dkg cukor
3 dl tej
1 tasak vaníliás cukor
1 kiskanál dara vagy liszt
kevés reszelt citromhéj

Jó étvágyat kívánok! Éva néni

Minden Olvasónknak Szép Karácsonyt és Békés, Boldog Új Évet Kívánunk!

A szerkesztők

Kisecseti HÍRMONDÓ

Kiadja a Házvilág Kft. 1026 Budapest, Trombitás utca 26.
Szerkesztő: Léderer Pál · Foto és laptev: Fodor Attila
Szerkesztőség: 1026 Budapest, Trombitás utca 26.
Telefon: 06 (1) 331-4207, 06 (30) 932-4588, (30) 515-7049
E-mail: kisecsetbt@t-online.hu · Megjelenik: kéthavonta
Fogyasztói ára: 50 Ft · Az éves előfizetés díja: 300 Ft

Az éves előfizetést Kisecseti lakosok számára az Élhető Falunkért Egyesület díjtámvállalással biztosítja.

Következő lapszámunk 2012. februárban jelenik meg!

Az óriásdaráló munka közben. A kormányállásban Kovács Sándor gépkezelő

Kedves Olvasó!

Ezzel a lapszámmal, amit most a kezében tart, egy éves lett a kisecseti civilújság, a Hírmondó. Az indulás óta hatszor nyílt alkalmunk arra, hogy a szűkebb környezetünkben történekről beszámolhassunk, illetve hogy írjunk mindarról, ami az itt élők számára érdekes lehet. Szerettük volna, hogy a lap havonta jelenjen meg, de erre egyelőre nincs lehetőség. Talán nem mindenki tudja, „szerkesztőségünk” mindössze kétfagú, az újságot szabadidőnkben készítjük, így a havonta való megjelentetést saját munkánk mellett nem tudnánk biztosítani, nem is beszélve ennek pénzügyi hátteréről. Mindezek ellenére továbbra is arra törekszünk, hogy kövessük az eseményeket. Ha valami közvetlenül a lap nyomdába adása előtt történik, szinte naprakészek lehetünk, ha viszont éppen megjelenés után, akkor sajnos csak jelentős késséssel számolhatunk be a dologról. Mivel laptársunk, az önkormányzati Kisecseti Újság az aktuális tudnivalókról, közérdekű információkról, helyi eseményekről rendszeresen és pontosan tudósít, mi inkább arra törekszünk, hogy a részletekről, az összefüggésekről számoljunk be, segítsük egymás megismerését, és érdekes olvasnivalót adjunk azok kezébe, akiknek fontos mindaz, ami Kisecseten, Kisecsetért történik. Úgy látjuk, a két kiadvány, kiegészítve egymást, jól szolgálja a folyamatos tájékoztatást. Első évfolyamunkat zárva, itt az ideje, hogy a nyilvánosság előtt is megköszönjük mindenkinek, aki munkánkat segítette, a hozzájárulásokat, a telefonokat, leveleket, a cikkeket, az ötleteket, a recepteket, az archív anyagokat, fényképeket, az eligazítást, a velünk való találkozókra szánt időt, a sok segítő szándékot, az elismerést, a biztatást és a kritikát is! Örömmel látjuk, hogy a lapszerkesztésbe egyre többen kapcsolódnak be, hiszen célunk, hogy az újságot együtt csináljuk, régi és új ecsetiek. Magunknak – régi és új ecsetieknek.

A szerkesztők

BÚCSÚ A KÁTYÚKTÓL

A búcsú mindig szomorú... Illetve majdnem mindig az, de úgy tűnik, vannak különleges kivételek. A falu főújtját éktelenítő kerékromboló, sár- és porokádó kátyúktól való búcsú október 13-án ilyen örömteli eseménye volt a 2011-es évnnek. Régen vártuk, évek óta, sokan már nem is hitték, hogy megtörténhet!

Olyan régóta kerülgettük az egyre mélyülő, egyre alattomosabb gödröket, hogy megtanultunk pontos helyüket, megismertük természetüket – száraz időben, hóban, sárban, esőben is – sokaságuk igazi kalandparkká varázsolta a falut. Megszeretni mégsem tudtuk őket, bár ma is jól emlékszünk elhelyez-

kedésükre, mélységükre, az őket elkerülő lehetséges útvonalakra. Ez a tudás mára holt ismeretanyaggá vált, ami lassan elhomályosul majd az emlékezés kódében. A csoda tehát megtörtént; október 13-án reggel az útmenti házak finom remegése jelezte a szállító járművek és útépítő gépek ér-

kezését. A hídnál felsorakozó egységek aztán rövid eligazítás után meg is kezdték a munkát.

Első felvonás

Hajóczy Miklós művezető, a műveletek irányítója munkakezdekor elmondta, hogyan is történik majd – a Magyarországon még újnak

Reggel 8-kor legördül a láncfalpasz szörnyeteg a szállítójárműről

A parancsnoki hid alulról és felülről

számító technológiával – főútnak felújítása: Első lépésként a kátyúkat kitöltve elsimítják az útfelületet, majd a már sík utat locsolókocsival végigöntöztik, és az így előkészített, már nedves felületre vastag cementpor réteget terítnek. Ennek vastagsága hozzávetőlegesen 15 cm. Ehhez négyzetméterenként körülbelül 20 kg cementpor szükséges. Amikor ez is megtörtént, akkor következnek csak a munka leglátványosabb, érdemi része, az út felmarása. Ezt a módszert már 15 éve alkalmazzák Németországban, nálunk csak néhány éve honosodott meg, de ma már több ilyen nagy marógép is működik az országban.

A munkahenger felemelése a frissen leterített rétegről

Tiszaörsi munkások egyengetik az új alapot az úthenger előtt

Bár még folyt a munka, az első autóbusz délután 4-kor, az új szakaszon már behajthatott Kiscesetre

A marógép lassan hald a cementpor rétegen

Aszfaltozás november 5-én délelőtt

Fodor Attila

Második felvonás

Az öröm, a felszabadultság érzése mindenkit magával ragadott, aznap délután a gázpedálok szokatlan erővel húzták autóink talpát a mélybe. Ám mégis akadt valaki, aki ellen tudott állni a kísértésnek; egy fehér Opel Astra, aminek sem vezetőjét, sem rendszámát nem láthattuk, Bodony felől érkezve, 16 óra 45 és 16 óra 50 perc között az előírt sebességhatárt betartva hajtott el a Polgármesteri Hivatal előtt. Ez alkalomból, ha felfedi kiletét, a Hírmondó szerkesztői egy üveg pezsgővel ajándékoznak meg a példásan fegyelmezett vezetőt.

Kiscset Község Forradalma – Kronológia október 24:

Huszák József helyi lakos követelte a nemzeti zászló kitűzését a tanácsházára.

október 25: Az iskolában eltávolították Sztálin és Rákosi fényképeit.

október vége: **Farkas György** és **Raksányi István** vezetésével megalakult a forradalmi tanács. Elnöke **id. Benkő József**, helyettese **Gábrriel János**, míg a testület fegyveres őrségének parancsnoka **Radvánszki István** lett.

november 4:

A forradalmi tanács kiboltatta, hogy másnap katonai toborzót tart.

november 29:

Id. Benkő Józsefet, a forradalmi tanács elnökét választották meg vb-elnöknek. Amiről levéltári feljegyzés nem maradt fent, azt Dósa László visszaemlékezéséből tudjuk: November elején a rádió híreiből és a Budapestre, munkába járó kiscesetiek beszámolóiból tudni lehetett, hogy a városban, illetve a felkelők körében súlyos élelmiszerhiány van. Az itteniek úgy döntöttek, hogy segélyszállítmányt küld-

nek a felkelőknek. A gyűjtés sikeres volt, szinte mindenki segített – mire a vontatót a pótkocsival a falu végére ért, 25 mázsa élelmiszer gyűlt össze a platón. A budapesti szállítást öten vállalták: Dósa László, id. Hanula István, Manda Gábor, Medgyesi Gábor és Medgyesi Lajos. A vontatót Dósa László vezette, ez 30 kilométeres sebességre volt képes, így három óra alatt érték el a várost. Először a Kilián laktanyához mentek, mert akkor sorkatonaként, a kiscseti Hanula György is itt teljesítet szolgáltatást. Megpróbálták őt az egyre veszélyesebbé váló helyszínről magukkal vinni, de ő kitartott és a helyén maradt. Így aztán a BMG (Budapesti Mezőgazdasági Gépgyár) Szentendrei úti telephelyére hajtottak, ahol a szállítmányt átadták az ellátóknak.

Alkonyatkor indultak visszafelé, Pécelen és Püspökhatvanon keresztül. Szovjet katonai egységekkel vagy ellenőrző pontokkal a visszaúton sem találkoztak, de Pécelt elhagyva a sötétben ismeretlenek néhány lövést adtak le rájuk. Senkinek nem esett baja, a legvalószínűbb, hogy a zárvart kihasználva felelőtlen fiatalok lövöldöztek. Így aztán az expedíció szerencsésen hazért. Mint tudjuk, a szovjet csapatok november 11-én a Budapestten utolsóként ellenálló Csepelt is elfoglalták, és hamarosan megkezdődött a kíméletlen megtorlás.

Az eseményekre emlékezve Kiscset Önkormányzata 2011. október 23-án, vasárnap tartott megemlékezést a forradalom emlékoszlopánál.

Akik az interneten találtak rá Kiscsetre

A Barczikay család szenvedélye

A Barczikay-család kiscseti „birtokát” a falu földszintjéről szinte alig lehet észrevenni. Először én is akkor pillantottam meg – madártávlatból –, amikor megnéztem, hogy halad Jancsi (a Fűri) a tornyával. Istenien mutatott. Aztán a minap megnézhattuk közelről is, mert a ház lakója, Barczikay Péter elfogadta a Hírmondó interjúkérését. Mivel ezeken a hasábkokon arra törekszünk, tősgyökeres, valamint „új” esetieket mutassunk be az olvasónak, nagy örömmel kaptattunk fel egy csípős hideg november közepi szombat reggelen a dombra.

A „Zsidó-domb” (mások szerint hegy) felől közelítettünk, átbújtunk a villanypásztor drótjai között. Gyorsan nyugtázhattuk: a ház közelről sem mutat rosszabb képet, mint amilyent a madarak látnak. Tekintélyes, de a tájba jól illeszkedő családi ház, komoly verandával, ahol jó időben jó lehet ücsörögni és gyönyörködni a tájban – képzeltem el, mielőtt betessékelt volna bennünket a ház fiatal ura: Barczikay Péter, budapesti illetőségű villamosmérnök, aki momentán a fővárosban, tehát olyan szaktudás birtokosa, amelynek nemcsak jelene, de minden józan prognózis szerint nagy jövője is van. (Ezt a félmondatot a Hírmondó legifjabb olvasóinak és szüleinek számtan, pályaválasztási tanácsadás helyett...)

Odabent, a ház egyszerűen, de kényelmet adón berendezett, tágas és világos konyhá-étkezős nappalijában egy méretes kandalló ontotta magából a meleget, kellemes klímát teremtve a beszélgetéshez. Előbb azonban bemutatkoztunk, mert fogadásunkra szép gesztussal az egész család megjelent: Barczikay Péter mellett neje, Edit és lányaik: Lilla és Réka. (Mivel utóbbiak egy kézfogas után sajnos, ám érthető módon visszahúzódtak padlástéri birodalmukba, nem kaphattuk őket lencsevégre, ezért a megjegyzés: kedves, csinos tizenéves lányokról van szó, akik, egyszer akár segíthetik is naggyá tenni Kiscsetet – de hagyjuk az álmodozást, és ne szaladjunk ennyire előre.)

Nati, a két kedves norvég egyike, gazdájával

Együtt az őrség – Bodza, Tigi és Zorró

A T-25-ös minden feladatára várva

ahol saját lovaik, kutyáik, egyéb állataik lehetnek, ahol nemcsak lovagolnak, hanem maguk is lovakat nevelnek. Hogy fogalmuk sem volt a gazdálkodásról? A mérnök férj és a marketinggel foglalkozó közgazdász feleség nem csak vallja, de bizonyítja is, hogy minden megtanulható. Egy szerény családi örökségnek köszönhetően aztán belevághattak régi álruk megvalósításába. Fél évi internetes keresgélés után egy lovas oldalon találták rá Kiscsetre. Péter a táj, a panoráma, a jó levegő és a kedves emberek mellett az árat és a fővároshoz való

A csaknem kész ház és őrzi

viszonylagos közelséget említi, amikor arra a kérdésünkre válaszol, „miért pont Kiscset?”. Őt éve végezték el az első kapavágást. A házat a balassagyarmati Kovács Gáborral terveztették (- Megnéztük a saját házat, és kértünk ide egy hasonlót – árulja el Péter), a bosszúságot elkerüljék, építésvetető fogadtak, aztán ment minden – csaknem –, mint a karikacsapás. A munkák során persze sok dologban csak a „magad Uram, ha szolgád nincsen” modellje működött – ám ez, úgy tűnik nem keserítette el a kitűnő fizikumú férfit és szemmel láthatóan gyakorlatias és munkaszerető feleségét.

– Teljesen megváltozott az életünk – halljuk Edittől, akitől megtudjuk, hogy öt éve szinte minden szabad idejüket, a hétvégéket, az ünnepeket, a szabadságukat itt töltik, s bár többnyire megállás nélkül dolgoznak, eszükbe sem jut panaszkodni. Sőt. – A lányok számára ez a Paradicsom. Imádnak itt lenni, a kutyák és a lovak szerelmesei. És egyelőre mindketten állatorvosok akarnak lenni. A szép darab föld, ami körülveszi a házat, mára elismerésre méltóan rendezett képet mutat, nyoma sincs a sűrű bozótosnak, amiről Péter mesél, amikor felidéri a kezdeteket. Eleinte egy Niva volt a segítségére – meg persze a komolyabb földmunkáknál a bodonyi Hangácsék -, ma már egy T-25-ös traktorral tartja rendben a birtokot. Közben apránként és részben megvalósult az álom lovakra vonatkozó része is: hat lónak viselik gondját, mint halljuk Császár Csaba rendszeres közreműködésével. A lovak között van két nálunk ritka, leginkább faköszőkének mondható, kis termetű, okos és barátságos norvég fjord is, melyek egyikébe a sorok írója első látásra beleszeret. Rajtuk kívül három borjú és ugyanennyi kutya - Bodza, az érdeklődő berni pásztor, valamint Tigi és Zorró, mindkettő aranyos keverék - teszik teljessé a Barczikay-porta zoológiai képét.

Szabadtéri jásszal a ház közelében. A hazai fajtaikat két arab és két fétvér képviseli

Terveikbe is bepillantást engednek, így megtudjuk, hogy tanyasi, lovaturizmusban gondolkodnak. – Ahhoz, hogy lovas kedvtelésünk legalább önfenntartó legyen, lassan ebbe is bele kell vágnunk – magyarázza házigazdánk, aki 2-3 napos lovaglásra érkező vendégeket képzel el. Egyszerű elszállásolásuk a házban is megoldható, az étkeztetést más falubéliekkel együttműködve oldhatná meg. Bár nem sok idejük jut az ismerkedésre, társasági életre, örömeikre szolgálna, ha a faluban lennének élő közösségi terek. – Akár csak egy piac – mond egy példát Edit, s hozzáteszi: a Pampuska-fesztiválon például ők is nagyon jól érezték magukat.

A történések minden bizonnyal még évszázadok múltán is vitatkoznak majd az 1956-os események megítélésén, abban viszont nyilvánvalóan egyetértés lesz közöttük, hogy 1956. október 23. a magyar történelem egyik kivételes pillanata volt.

A forradalom meghatározó eseményei Budapesten és a nagyobb városokban zajlottak, de ezek hírére Kiscseteten is megmozdultak az itt élők. A Nógrád Megyei Levéltár internetes honlapján a következők olvashatók erről:

Raksányi István

A Nógrád Megyei Levéltár honlapja